7261

003 **Nazwisko** GAWENDA **Imiona** Jerzy August Bolesław **lat życia**

004 **Pseudonim**

006 **z domu** **Rodzice**

008 **Data urodzenia** 11.V.1917 **Miejscowość** Lwów

010 **Data śmierci** 2.XII.2000 **Miejscowość** Salisbury

012 **Pogrzeb/Spopielenie** **Adres Cmentarza** SALISBURY, WILTS

Nr. grobu kw. Tgr. 122

026 **Źródła:**

wspomnienia: Dziennik Polski 20.IX.2001

RocznikXLIII Polskiego Towarzystwa Naukowego na Obczyźnie 1999/2000.

Nekrolog Tydzień Polski 20.1.2001

Ankieta

Lista Stowarzyszenia

Grodziska

Suchecitz

Inne

029 **Wyznanie** .....

030 **Je**.....

032 **R**.....

033 **S**.....

034 **O**.....

036 **Z**.....

038 **Ty**.....

042 **Ins**.....

044 **Ob**.....

046 **Słov**.....

Karta Rejes

Pani H. Moszczyńska
już poszukuje nowych ogłoszeń

artki

najbardziej znanego jej instalatora pod jego własnym nazwiskiem.

Białe kartki, rozwinięte tematycznie w tej nowej edycji, zawierają przegląd poloników: 60 stron to nie tylko polski Londyn, ale i Penley, Sheffield i Manchester; pięć miejscowości w Szkocji, a także Isle of Wight. Warto zadumać się nad polskimi śladami na Wyspach, a temat to interesujący, także dla wymienionych w informatorze konsuli honorowych RP w tym kraju, wśród których jest i jeden Polak w Bristolu.

Całość przynosi wachlarz wiadomości na kształt odpowiedzi na pytania w wielkim polskim quizie:

gnień Leona Janty Połczyńskiego. Ze wzruszeniem czytamy opis uroczystości zaślubin Polski z Morzem, z udziałem gen. J. Hallera w dniu 10 lutego 1919 r. w Pucku, a w kilka lat później, 20 lipca 1930 r. w porcie gdyńskim odbyła się uroczystość podniesienia bandery na szkoleniowym żaglowcu „Dar Pomorza", ufundowanym przez rolników pomorskich. Leon Janta Po-

łego majątku w Chojnatach. Jest już starym człowiekiem, gdy napaść niemiecka rujnuje cały dorobek jego życia, zarówno majątek osobisty, jak i osiągnięcia jego pracy społecznej i politycznej. Czasy okupacji są okresem ciągłej tułaczki i przenoszenia się z miejsca na miejsce, w warunkach skrajnej biedy, pogarszanej wiadomościami o terrorze na ziemi pomorskiej

T. P. 20 I 2001

Senat i profesorowie Polskiego Uniwersytetu na Obczyźnie
wraz z Zarządem i członkami Polskiego Towarzystwa Naukowego
na Obczyźnie
żegnają z żalem i z wdzięcznością za pełną wielkiego oddania
służbę dla kultury i nauki polskiej.

ś. † p.

prof. dr. hab.

JERZEGO AUGUSTA GAWENDĘ,

ur. 11 maja 1917 r. we Lwowie, zm. 2 grudnia 2000 r. w Wlk. Brytanii
i pochowanego 13 grudnia 2000 r. w Salisbury,
rektora PUNO w latach 1979-86, prof. prawa,
dziennikarza, autora kilku książek z dziedziny politologii i prawa,
żołnierza 2 Dyw. Strzelców Pieszych, odznaczonego
Orderem Polonia Restituta kl. II i III oraz wieloma innymi odznaczeniami

Bibliografia[edytuj | edytuj kod]

- Rafał Habielski, *Druga Wielka Emigracja 1945–1990. T. 3. Życie społeczne i kulturalne emigracji*, Warszawa 1999, s. 328 (nota biograficzna autorstwa Andrzeja Friszke)
- Zbigniew Andrzej Judycki *Polski Uniwersytet na Obczyźnie w Londynie. Słownik biograficzny pracowników naukowych*, Londyn 2008, s. 36
- Wiesław Hładkiewicz, Daniel Koteluk *Zapomniany legalista. Jerzy August Gawenda (1917-2000)*, w: *Zeszyty historyczne*, nr 168, wyd. Instytut Literacki, Paryż 2009

032 Rodzaj
033 Stopień
034 Odznac
036 Zawód
038 Tytuły
042 Instyt
044 Obozy
046 Słowo
Karta Rejest

D. P. 20.IX.2001

Pamięci profesora Jerzego Gawendy

Polski Uniwersytet na Obczyźnie stracił jednego ze swych najwybitniejszych profesorów i wykładowców. Był nim prof. Jerzy Gawenda. Urodził się w 1917 r. we Lwowie, gdzie ukończył Wydział Prawa i Studium Nauk Dyplomatycznych na Uniwersytecie Jana Kazimierza, uzyskując dyplom magistra praw i nauk dyplomatycznych. Był młodszym asystentem przy Katedrze Prawa Państwowego i Międzynarodowego Publicznego, prof. dr Ludwika Ehrlicha, wybitnego naukowca i eksperta o międzynarodowej sławie. Po kampanii wrześniowej przedarł się przez Rumunię do Francji, a po jej upadku, z 2. Dywizją Strzelców Pieszych przedostał się do Szwajcarii, gdzie został internowany. W obozie uniwersyteckim we Fryburgu wykładał polskie prawo konstytucyjne. Na uniwersytecie fryburskim był asystentem prof. dr. Maxa Gutzwillera i prof. dr. Lamperta. Na uczelni tej uzyskał doktorat z prawa konstytucyjnego i międzynarodowego prawa publicznego; ukończył również jednoroczne studia w Instytucie Prawa Międzynarodowego w Genewie. Po zakończeniu działań wojennych został wezwany przez Polską Misję Wojskową do Paryża, skąd wysłano go na okupację Niemiec. Zmobilizowany w szeregi 1. Dywizji Pancernej gen. Maczka, pełnił różne funkcje. Z chwilą odejścia 1. Dywizji do Anglii, został zdemobilizowany na terenie Niemiec i przejął w randze ministra funkcję delegata Społecznego Komitetu Pomocy Obywatelom Polskim, oraz funkcję szefa penetracji na Kraj.

Jerzy Gawenda współpracował z UNRA i Polskim Czerwonym Krzyżem, organizował Związki Polaków, pomagał w rewindykacji mienia państwowego, organizował szkolnictwo, ułatwiał wyjazdy do krajów osiedlenia: Kanady, Stanów Zjednoczonych, Australii, Francji, Argentyny i innych. Z mgr. J. Czarkowskim zwołał zjazd Polaków – delegatów z całych okupowanych Niemiec Zachodnich, na którym powołano do życia Zjednoczenie Polskie obejmujące wszystkie strefy okupacyjne. Zarząd Główny Zjednoczenia został zatwierdzony przez rząd RP na uchodźstwie. Po cofnięciu uznania rządowi w 1945 r., agentury PRL przejęły wszystkie placówki polskie, a Jerzego Gawendę ścigał wywiad warszawski.

W 1949 r. powrócił do Londynu i w rządzie RP na uchodźstwie pełnił funkcję ministra oświaty. Równocześnie był wykładowcą prawa państwowego w Szkole Nauk Politycznych i Społecznych oraz pomagał gen. Kasprzyckiemu w organizowaniu niezależnego wyższego szkolnictwa za granicą, tak na terenie Wlk. Brytanii jak i Francji. W 1951 r. objął funkcję sekretarza PUNO i został wykładowcą prawa i nauk politycznych. W 1959 r. habilitował się z prawa państwowego i międzynarodowego prawa publicznego. Powołany został na profesora PUNO i dziekana Wydziału Prawa i Nauk Politycznych, a w 1979 r. został wybrany przez Senat rektorem tej uczelni. Jerzy Gawenda był członkiem korespondentem Instytutu Najnowszej Historii Polski im. J. Piłsudskiego w Nowym Jorku, członkiem Akademii Nauk Społecznych i Praw Człowieka w Ottawie, doktorem honoris causa filozofii Ukraińskiej Akademii Nauk w Filadelfii, członkiem honorowym Fundacji Kulturalnej Europejsko-Afrykańskiej. Ogłosił drukiem szereg książek z zakresu prawa i wiele artykułów naukowych.

W 1970 r. prof. Gawenda zorganizował wyższy dwuletni kurs nauk politycznych dla oficerów i podchorążych Brygadowego Koła Młodych „Pogoń" przy Wydziale Prawa i Nauk Politycznych. Prowadzone wykłady obejmowały geopolitykę, ekonomię polityczną, prawo polityczne, prawo narodów, historię nowożytną i współczesną oraz socjologię. W drugiej części kursu wykłady z zakresu taktyki i nowoczesnej wiedzy wojskowej przeprowadzali wyżsi oficerowie. Prof. Gawenda umożliwił kursantom dalsze studia w osiągnięciu bakałaureatów, magisteriów i doktoratów. Dwóch doktorów z BKM „Pogoń", którzy mianowani są przez Senat profesorami, przeprowadza wykłady na PUNO z zakresu historii i nauk politycznych. Prof. Gawenda zawsze służył radą i pomocą, był niezmiernie wymagający, tak w trakcie studiów jak i podczas egzaminów. Cechowała go wielka kultura, takt, serdeczność i bezpośredniość. Jerzy Gawenda przyczynił się do powstania Towarzystwa Przyjaciół PUNO, początkowo kierowanego przez ppłk W. Szkodę. Działalność Towarzystwa kontynuowana jest bardzo wydatnie po dziś dzień przez ppłk. mgr. R. Sitkowskiego i jego ekipę. Zbierane fundusze zasilają budżet uczelni i umożliwiają organizowanie imprez.

Przez wiele lat prof. Gawenda sprawował funkcję ministra w rządzie RP na uchodźstwie. Był także wicepremierem. Z ramienia rządu opracował memorandum w sprawach niepodległościowych na konferencję w Helsinkach. Mimo przewlekłej choroby i osłabionego organizmu działał czynnie jako dziekan wydziału. Pozostanie w pamięci wielu osób którzy z nim blisko współpracowali. Prochy jego zostały złożone obok prochów żony na cmentarzu w Salisbury, Wilts.

Tomasz Piesakowski

Inauguracja PUNO; przemawia rektor prof. dr J. Gawenda

...ugust Gawenda
Paryż 2009
...ie. Słownik
...twa Andrzeja
...eczne i

FREE EDITORIAL ENTRY

Please fill in the details requested below and post this form to-day

to The Editor, WHO'S WHO AMONG POLES
298, Northfield Avenue, London W.5, England.

The information is for editorial use only: no obligation is involved.

NAME GAWENDA Jerzy, August Boleslaw
(Surname) (Given) (Middle. If woman give maiden surname)

BIRTH 11th May 1917 Lwow
(month, day, year) (place of birth)

NATIONALITY Polish (Trav.Doc) Naturalisation, from .....

FATHER Bleslaw - prefect of Jaworow MOTHER Maria z Laskowskich
(Given) (Middle) (Surname) (Given) (Maiden Surname)

SPOUSE Jeanne Marie Lemgruber (Leimgruber Suisse)
(Maiden name of Wife or name of Husband) (Month, day, year of marriage)

CHILDREN .....

.....

(give names in order of birth, place, year of birth, if daughters are married give husband's names also)

EDUCATION (Name of Institution, degree and year received)

University of Lwow- Master of Law and diplomatic sciences (Master) 1939
University of Fribourg-Switzerland 1945

PROFESSION (If specialist state branch)

University Professor

PRESENT POSITION Held

University Professor of constitutional and political sciences, lawyer GRE Group

PRINCIPAL CAREER ACTIVITIES, in Chronical Order:

Organization	Company or Institition	City and State	Position	Inclusive years
University Low		Lwow, Poland	Assistant	1938-39
University of		Fribourg-Switzer.	Assistant	1940-45
Camp University		" "	Lecteur	1941-1945
Polish Consulat		Basel Switzer.	vice-consul	1945 to July 1945
Delegate of Help Poles in Germany		Quaknebruck Germany		1946-1950
Polish Government in exile		London		1950-1951
Polish University		London	sekretary	1951-1972
Polish University		London	professor	1954-1972
Redactor & Editor Rzeczpospolita Polska		London	Edithor	1957-1961
Polish Government in exile		London	Minister	1958-1961
Polish "	"	"	Minister of Foreign Affairs	1964-1970 1970-1972

MILITARY SERVICE AND AWARDS:

1939 - 1940- France
1940- 1945- Internt in Switzerland 2nd Polish Division
1945-47- 1 Polish Arm Division in Grermany
1947-1949 - Intelligenge Service with British 8 Army Intellegence Group (Polish Independent Intelligence Group -Polish Governemnet in exile)
First Leutnet of the Cavalerie

PRINCIPAL WORKS (scientific, literary etc., - with date of publication and name of publishers; architectural, artistic etc. - with date of completion).

Stanowisko Glowy Pnstwa w Mexyko na tle Konstytucji Stanow Zjednoczonych,Lwowo 1939
Le Plebiscite en Droit International,St.Paul,Fribourg 1945
La situation situation juridique des etrangers en Pologne et le droit international public Brugg.1944
Legalizm Polski w swietle prawa publicznego, White Eagle Press,London 1959
Klasyfikacja pojecia Federacji,Gryf.1958
Communist Conquest in Public Law,London 1972

MEMBERSHIP (List professional societies, associations, etc.; indicate in any offices held, and inclusive dates)

Polish Society of Arts and Sciences- Charmain of Arts Faculty - 1961-1972
Polish Jurnalist Union-
Association of Polish Professors and Lecturers Abroad

AWARDS, HONORS AND PRIZES (If awards are for specific works, please indicate which)

For political activities- K.Comador of Polonia Restituta

BRIOGRAPHICAL SOURCES (List magazine and newspaper articles about you; give exact date of issue, or volume and number. Also, list directories, who's who, etc. in which you are included).

Polish Daily - fr.hom ,Daily Telegraph 1970,1971,Wiadomosci ,

HOME ADDRESS 10,Middlefielde -Clevelands,London ....UK.....997-8692.....
(Street) (City) (State) (Phone)

OFFICE ADDRESS 9,Princes Gardens,London SW 7; Royal Exchange,London EC 3....
(Organization) (Street) (City)

.....
(State) (Phone)

Date prepared 13.3.1972

Signature .....
(person preparing questionnaire)

Śp. prof. Jerzy August Bolesław Gawenda

Rocznik XLIII Polsk. Tow. Nauk. w Obczyźnie 1999/2000

Prof. dr hab. Jerzy August Bolesław Gawenda h. c. wybitny naukowiec i niepodległościowiec. Urodził się w 1917 roku we Lwowie, zmarł w styczniu 2001 roku w Salisbury w Wielkiej Brytanii. Ukończył Wydział Prawa i Studium Nauk Dyplomatycznych na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie, uzyskując dyplom magistra praw i nauk dyplomatycznych; młodszy asystent przy Katedrze Prawa państwowego i międzynarodowego publicznego, prof. dr. Ludwika Ehrlicha. Po kampanii wrześniowej przedostał się do Francji; po kampanii francuskiej został internowany w Szwajcarii. W obozie uniwersyteckim we Fryburgu wykładał polskie prawo konstytucyjne i był asystentem na Uniwersytecie Fryburskim prof. dr. Maxa Gutzwillera i prof. Lamperta; we Fryburgu uzyskał doktorat obojga praw tegoż uniwersytetu; ukończył również jednoroczne studia w Instytucie Prawa Międzynarodowego w Genewie. Po zakończeniu działań wojennych został wezwany przez Polską Misję Wojskową do Paryża, skąd został wysłany do specjalnych działań na okupację do Niemiec; zmobilizowany w szeregi 1 Dywizji Pancernej pełnił funkcje społeczno-polityczne na tym terenie. Z chwilą odejścia Dywizji do Anglii, został zdemobilizowany na terenie Niemiec i przejął funkcje delegata Społecznego Komitetu Pomocy Obywatelom Polskim, jak również szefa penetracji Kraju. W listopadzie 1949 r. osiedlił się w Londynie, gdzie przyjął funkcję wykładowcy prawa państwowego w Szkole Nauk Politycznych i Społecznych. Równocześnie pomagał gen. Tadeuszowi Kasprzyckiemu w organizacji niezależnego wyższego szkolnictwa za granicą na terenie Francji i Anglii. W 1951 r. został sekretarzem PUNO, jak również wykładowcą na tej uczelni. W 1959 r. habilitował się z prawa państwowego i międzynarodowego publicznego; został profesorem PUNO, dziekanem Wydziału Prawa i Nauk Politycznych, a w 1979 r. rektorem tej uczelni. Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Naukowego na Obczyźnie, członkiem korespondentem Instytutu Najnowszej Historii Polski im. J. Piłsudskiego w Nowym Jorku, członkiem Akademii Nauk Społecznych i Praw Człowieka w Ottawie, doktorem h. c. filozofii Ukraińskiej Akademii Nauk w Filadelfii, członkiem honorowym Fundacji Kulturalnej Europejsko-Afrykańskiej. Ogłosił drukiem szereg książek i artykułów naukowych. Był ministrem spraw zagranicznych i wicepremierem Rządu RP na Uchodźstwie. Społeczność emigracyjna poniosła olbrzymią niepowetowaną stratę w osobie wielce zasłużonego i prawego Polaka.

Tomasz Piesakowski

Przypisy:

oż. z Jeanne Marie Leimgruber /Szwajcarka/

znak rozpoznawczy

Źródła i bibliografia:

* Kwestionariusz dla "Polonia w Swiecie z 25.11.58 i dla Who s Who Among Poles zb 13.3.72.
* Polski Londyn i Polacy w W.Brytanii

134

149-A.

Jeanne Marie Leimgruber /szwajcarka/
28 grudzień 1927

10. Dane rodzinne : nazwisko panieńskie żony i imiona dzieci wraz z rokiem i miejscem urodzenia.

11. Uwagi :

25. XI. 1958 — Dr. J. Gawenda

Data — Podpis

12. Instrukcja : wydawnictwo zastrzega sobie prawo skracania, dla celów redakcyjnych, wszystkich danych zawartych poza rubrykami 1 do 6 (włącznie). Przed oddaniem do druku tekst redakcyjny będzie przesłany do wiadomości osobie zainteresowanej.

Wydawnictwo po wykorzystaniu redakcyjnym kwestionariuszy biograficznych stworzy z nich archiwum, które po latach przekaże jako trwały materiał historyczno-biograficzny jednej z instytucji naukowych poza Krajem dla celów archiwalnych.

KWESTIONARIUSZ JEST PRZEZNACZONY WYŁĄCZNIE DLA ADRESATA

TAURUS
REFERENCE BOOKS

STIBORIANUM-PRESS Ltd.

POLONIA W SWIECIE
ENCYKLOPEDIA i SŁOWNIK BIOGRAFICZNY

95, Black Lion Lane,
London, W.6, England

KWESTIONARIUSZ BIOGRAFICZNY

GAWENDA Jerzy, August, Bolesław

1. Nazwisko i imiona

11 maj 1917 - Lwów Polska

2. Data, miejsce i kraj urodzenia

polskie

3. Obywatelstwo

Uniwersytet Jana Kazimierza we Lwowie
Uniwersytet kantonalny-Fryburg-Szwajcaria
Instytut Prawa Miedzynarodowego Genewa

4. Wykształcenie, studia, dyplomy, tytuły naukowe i t.p.

Doktor praw i magister nauk dyplomatycznych
pracownik naukowy- wykładowca

5. Zawód główny i ew. specjalizacja w zawodzie

Sekretarz generalny Polskiego Uniwersytetu na Obczyźnie, Dyrektor wyd. Rzeczpospolita Polska dwutygodnik w Londynie

6. Obecne stanowisko albo zajęcie

7. Odznaczenia (przy orderach—klasa)

Młdszy asystent prawa publicznego 1939 Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie.
Asystent prawa rzymskiego i prawa politycznego Uniwersytetu we Fryburgu.
Wykładowca prawa konstytucyjnego w Obozie Uniwersyteckim Fryburg/Szwajcaria /1940-1945/
Kierownik Konsulatu RP w Bazylei-1945.
Delegat Społecznego Komitetu Pomocy Obywatelom Polskim w Niemczech na Niemcy i Austrię./1946-1949/.
Referent spraw współpracy międzynarodowej w zakresie pomocy uchodzcom Rządu RP w Londynie /1950-1952/.
Wykładowca prawa konstytucyjnego Szkoły Nauk Politycznych i Społecznych w Londynie od 1951 i wykładowca prawa państwowego i międzynarodowego publicznego Polskiego Uniwersytetu na Obczyźnie od 1952. Kierownik kursu korespondencyjnego Polskiego Uniwersytetu na Obczyźnie.
Dyrektor adm. wydawnictwa dwutygodnik Rzeczpospolita Polska od 1957.
Współpracownik Polskiego Towarzystwa Naukowego na Obczyźnie.
Członek rzeczywisty Związku Dziennikarzy B. Współpracownik Gońca Wieczornego we Lwowie, Salamandry w Niemczech.
Współzałożyciel i długoletni sekretarz Związku Socjalistów Polskich na Obczyźni
Członek Rady Rzeczpospolitej Polskiej
Ppr. Kaw. Współzałożyciel SPK na terenie Niemiec członek Rady Naczelnej Zjednoczenia Polskiego w Niemczech/1946-1949/
Współpracownik Pamiętnika Literackiego w Szwajcarii 1941-1945.

8. Ważniejsze stanowiska, prace, zajęcia, udział w życiu naukowym, społecznym, wojskowym, politycznym i t.p.

1 Stanowisko głowy państwa w Meksyku na tle Konstytucji Stanów Zjed. 1939
2. La situation des etrangers en Pologne et le droit international Public. 1944
3. Między państwem liberalizmu a państwem autorytetu. 1942
4. Le Plebiscite en droit International 1946
5. Le regime politique de la Republic de Pologne /Polonia t.I./1946
6. Kryzys Prawa Narodów/Salamandra/ 1947
7. Szwajcarskie telemarki-Polityka szwajcarska w drugiej wojnie światowej /Salamandra 1947/
8. Teoria federalna i ustroje federalne 1952
9. Teoria powstania i koncepcja ustrojowa demokracji ludowej/Rocznik P.T.N./1957
10. Klasyfikacja pojęcia federacji /Rocznik P.T.N./ 1958
11. Legalizm Polski w świetle prawa publicznego. 1958
12. Konstytucja francuska z 1958r. na tle współczesnego konstytucjonalizmu / w druku ukaże się na wiosnę 1959/

9. Ważniejsze opublikowane prace naukowe, literackie, artystyczne (artyści: wystawy, koncerty, sztuki teatralne i t.p.).

If undelivered return to:-
B. C. JEZEWSKI, EDITOR
293, Northfield Avenue
London, W.5., England

Jerzy A.B. Gawenda Esq.,

11 Alexandra Close,

Walton-on-thames,

Surrey KT12 1LR

Śp. prof. Jerzy August Bolesław Gawenda

PTNO XLIII ROCZNIK 1999-2000

Prof. dr hab. Jerzy August Bolesław Gawenda h. c. wybitny naukowiec i niepodległościowiec. Urodził się w 1917 roku we Lwowie, zmarł w styczniu 2001 roku w Salisbury w Wielkiej Brytanii. Ukończył Wydział Prawa i Studium Nauk Dyplomatycznych na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie, uzyskując dyplom magistra praw i nauk dyplomatycznych; młodszy asystent przy Katedrze Prawa państwowego i międzynarodowego publicznego, prof. dr. Ludwika Ehrlicha. Po kampanii wrześniowej przedostał się do Francji; po kampanii francuskiej został internowany w Szwajcarii. W obozie uniwersyteckim we Fryburgu wykładał polskie prawo konstytucyjne i był asystentem na Uniwersytecie Fryburskim prof. dr. Maxa Gutzwillera i prof. Lamperta; we Fryburgu uzyskał doktorat obojga praw tegoż uniwersytetu; ukończył również jednoroczne studia w Instytucie Prawa Międzynarodowego w Genewie. Po zakończeniu działań wojennych został wezwany przez Polską Misję Wojskową do Paryża, skąd został wysłany do specjalnych działań na okupację do Niemiec; zmobilizowany w szeregi 1 Dywizji Pancernej pełnił funkcje społeczno-polityczne na tym terenie. Z chwilą odejścia Dywizji do

Anglii, został zdemobilizowany na terenie Niemiec i przejął funkcje delegata Społecznego Komitetu Pomocy Obywatelom Polskim, jak również szefa penetracji Kraju. W listopadzie 1949 r. osiedlił się w Londynie, gdzie przyjął funkcję wykładowcy prawa państwowego w Szkole Nauk Politycznych i Społecznych. Równocześnie pomagał gen. Tadeuszowi Kasprzyckiemu w organizacji niezależnego wyższego szkolnictwa za granicą na terenie Francji i Anglii. W 1951 r. został sekretarzem PUNO, jak również wykładowcą na tej uczelni. W 1959 r. habilitował się z prawa państwowego i międzynarodowego publicznego; został profesorem PUNO, dziekanem Wydziału Prawa i Nauk Politycznych, a w 1979 r. rektorem tej uczelni. Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Naukowego na Obczyźnie, członkiem korespondentem Instytutu Najnowszej Historii Polski im. J. Piłsudskiego w Nowym Jorku, członkiem Akademii Nauk Społecznych i Praw Człowieka w Ottawie, doktorem h. c. filozofii Ukraińskiej Akademii Nauk w Filadelfii, członkiem honorowym Fundacji Kulturalnej Europejsko-Afrykańskiej. Ogłosił drukiem szereg książek i artykułów naukowych. Był ministrem spraw zagranicznych i wicepremierem Rządu RP na Uchodźstwie. Społeczność emigracyjna poniosła olbrzymią niepowetowaną stratę w osobie wielce zasłużonego i prawego Polaka.

Tomasz Piesakowski

PTNO XLIII ROCZNIK 1999-2000